

Compliance with the Professional Ethics of Teaching from the Viewpoint of Paramedical Students of Gonabad University of Medical Sciences

Mohammad Keshtkar (PhD)¹, Mehrsa Basiri Moghaddam (PhD)^{2*}

1. Department of medical physics and radiology, School of Paramedical Sciences, Gonabad University of Medical Sciences, Gonabad, Iran.
2. Operating Room Technology Department, School of Paramedical Sciences, Research Center for Social Development and Health Promotion, Gonabad University of Medical Sciences, Gonabad, Iran.

ARTICLE INFO

Article type

Research article

Article history

Received: 2024.02.03

Accepted: 2024.06.12

Keywords

Professional ethics,
Teaching,
Student.

[10.22038/hmed.2024.77910.1321](https://doi.org/10.22038/hmed.2024.77910.1321)

ABSTRACT

Introduction: The purpose of this study was to investigate the level of compliance with professional ethics of teaching from the student's viewpoint.

Materials & Methods: This cross-sectional study was conducted in Gonabad paramedical faculty in 2023 with the participation of 103 students in 4 different fields of anesthesiology, radiology, laboratory science, and operating room. Random stratified sampling and the research tool was the Professional Moral Survey. After collecting the data, it was entered into SPSS software version 20, and group t-tests, independent t-tests, and one-way analysis of variance were used to analyze the data.

Results: Overall, 67% of students were female and 84.5% were single. The mean and standard deviation of the student's age was 21.65 ± 1.42 years. The results of one sample t-test showed that the scores of the components of professional ethics and the total score of professional ethics are at a moderate and higher level. Overall, 52.4 percent of students reported the professional ethics as favorable. The components of "ideal evaluation and learner's knowledge" were at a lower level than the rest of the components. The component "mastery of teaching content" had the highest average.

Conclusion: According to the results of the study, detailed planning to promote professional ethics of teaching should be considered by managers. Also, in the field of ideal evaluation and recognition of the learner who had a lower average, training workshops, and regular performance monitoring are suggested for teachers.

Cite this paper as:

Keshtkar M, Basiri Moghaddam M. Compliance with the Professional Ethics of Teaching from the Viewpoint of Paramedical Students of Gonabad University of Medical Sciences. *Horizon of Medical Education Development*. 2024;15(4):27-35

* Corresponding author: Mehrsa Basiri Moghaddam

Email: k.basiri@gmu.ac.ir

Address: Faculty of Paramedicine, Gonaba University of Medical Sciences, Gonabad, Iran.

میزان رعایت اخلاق حرفه ای تدریس از دیدگاه دانشجویان پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی گناباد

محمد کشتکار (PhD)*¹، مه‌رسا بصیری مقدم (PhD)*²

1. گروه فیزیک پزشکی و پرتوشناسی، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی گناباد، گناباد، ایران.
2. گروه تکنولوژی اتاق عمل، دانشکده پیراپزشکی، مرکز تحقیقات توسعه اجتماعی و ارتقای سلامت، دانشگاه علوم پزشکی گناباد، گناباد، ایران.

مشخصات مقاله	چکیده
نوع مقاله مقاله پژوهشی	مقدمه: اخلاق حرفه‌ای شرط توسعه آموزش و به عنوان یکی از عناصر مهم در عرصه آموزش دانشجویان می‌باشد. هدف از مطالعه حاضر بررسی میزان رعایت اخلاق حرفه‌ای تدریس از دیدگاه دانشجویان می‌باشد.
پیشینه پژوهش تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۱۱/۱۴ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۳/۲۳	روش کار: این مطالعه توصیفی مقطعی در سال ۱۴۰۲ در دانشکده پیراپزشکی گناباد با مشارکت ۱۰۳ دانشجو در رشته هوشبری، پرتوشناسی، علوم آزمایشگاهی و اتاق عمل انجام شد. نمونه‌گیری به صورت طبقه‌ای تصادفی و ابزار پژوهش پرسشنامه اخلاق حرفه‌ای تدریس استاد بود. داده‌ها پس از جمع‌آوری وارد نرم افزار SPSS نسخه ۲۰ گردید و جهت تحلیل داده‌ها از آزمون‌های تی تک گروهی، تی مستقل و آنالیز واریانس یکطرفه استفاده گردید.
کلمات کلیدی اخلاق حرفه‌ای، تدریس، دانشجو	نتایج: ۶۷ درصد دانشجویان مونث و ۸۴/۵ درصد مجرد بودند. میانگین و انحراف معیار سن دانشجویان $21/65 \pm 1/42$ سال بود. نتایج آزمون تی تک گروهی نشان داد میانگین نمرات مولفه‌های اخلاق حرفه‌ای و اخلاق حرفه‌ای کل در سطح متوسط و بالاتر می‌باشد. ۵۲/۴ درصد دانشجویان اخلاق حرفه‌ای اساتید را مطلوب گزارش کردند. مولفه‌های ارزشیابی ایده آل و شناخت یادگیرنده در سطح پایین تری نسبت به بقیه مولفه‌ها قرار داشتند. مولفه "اشراف بر محتوا" از بالاترین میانگین برخوردار بود.
 	نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج مطالعه بایستی برنامه ریزی دقیق در جهت ارتقای رعایت اخلاق حرفه‌ای اساتید مورد توجه مدیران قرار بگیرد. همچنین در زمینه ارزشیابی ایده آل و شناخت یادگیرنده که از میانگین پایین تری برخوردار بودند، برای اساتید کارگاه‌های آموزشی و پایش منظم عملکرد پیشنهاد می‌گردد.
10.22038/hmed.2024.77910.1321	

نحوه ارجاع به این مقاله ▶

Keshtkar M, Basiri Moghaddam M. Compliance with the Professional Ethics of Teaching from the Viewpoint of Paramedical Students of Gonabadi University of Medical Sciences. *Horizon of Medical Education Development*. 2024;15(4):27-35

ایمیل: k.basiri@gmu.ac.ir

*نویسنده مسئول: مه‌رسا بصیری مقدم

آدرس: دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی گناباد، گناباد، ایران.

مقدمه

استانداردهای اخلاقی که در آموزش باید رعایت گردد و در واقع به فرآیند یاددهی یادگیری ارتباط دارد و دوم اصول اخلاق فردی که استاد باید در هر زمان و مکانی به آن پایبند باشد (۶).

از دید موريس و وود اخلاق حرفه‌ای تدریس دارای ابعادی است که شامل شخصیت فردی، روش تدریس، تدریس سؤال محور و بصورت تعاملی با دانشجویان و توانایی ارتباط یا مهارت‌های ارتباطی می‌باشد (۷،۸). روتگانز و اشمیت معیارهای اخلاق حرفه‌ای را تناسب اجتماعی، تناسب شناختی و متخصص بودن در زمینه رشته علمی می‌دانند (۷،۹).

از دیدگاه اساتید و دانشجویان بزرگترین مولفه‌های اخلاق حرفه‌ای در تدریس استاد ویژگی‌های فردی، مهارت‌های تدریس، مهارت‌های ارتباط فردی و مهارت‌های ارزشیابی و رعایت قوانین آموزشی است (۱۰). روش تدریس، توانایی برقراری ارتباط، معلومات علمی استاد، به روز بودن موضوعات و مطالب ارائه شده، قدرت انتقال مفاهیم، توانایی به چالش علمی کشیدن دانشجو و جلب آن برای مشارکت در بحث و شخصیت استاد از جمله مهمترین معیارهای یک استاد خوب از دیدگاه دانشجویان علوم پزشکی کرمان بوده است (۱۱).

نظام‌های آموزش عالی امروزه دریافته‌اند که نادیده گرفتن مسائل اخلاقی و فرار از مسئولیت‌ها و تعهدات آموزشی منجر به از بین رفتن نظام آموزشی می‌شود. به همین دلیل، بسیاری از دانشگاه‌های موفق جهت تدوین رویکردهای اخلاقی احساس نیاز کرده و معتقدند که باید در دانشگاه‌ها، فرهنگی مبتنی بر اخلاق رسوخ نماید. بنابراین بررسی وضعیت موجود مولفه‌های مختلف اخلاق حرفه‌ای تدریس استاد و تعیین فاصله آن با استانداردهای آموزشی در هر دانشگاهی ضروری است. به همین دلیل به پژوهش‌های پیرامون اخلاق حرفه‌ای توجه ویژه کرده‌اند، چرا که بررسی اخلاق حرفه‌ای و معیارهای آن از دیدگاه دانشجویان، بعنوان یکی از عناصر مهم در عرصه آموزش که همه تلاش‌ها در جهت تربیت آنان به عنوان یک فرد حرفه‌ای است، می‌تواند به سیاستگذاران، مدیران و برنامه ریزان دانشگاهی در اتخاذ تصمیمات مناسب

رعایت اخلاق حرفه‌ای در تمام امور سازمانی جهت اثربخشی ضروری است (۱). به عبارتی یکی از مهمترین متغیرها در موفقیت هر موسسه، رعایت اخلاق به طور کلی و اخلاق حرفه‌ای به طور خاص می‌باشد. اخلاق حرفه‌ای، رفتار ارتباطی سازمان با محیط پیرامون خود بر اساس حقوق، تعهدات و وظایف آن می‌باشد (۱). از آنجایی که آموزش یک حرفه و زیربنای توسعه پایدار انسانی است، رعایت اخلاق حرفه‌ای در آموزش منجر به ارتقاء و رشد و توسعه دانشگاه و افزایش بهره‌وری خواهد شد (۲،۳). رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای در تدریس اساتید به مثابه‌ی یک منشور اخلاقی محسوب می‌شود و توجه به مفاد آن و رعایت آن توسط اساتید در ارتباط با دانشجویان و همکاران می‌تواند منجر به ارتقاء و بهبود سازماندهی یادگیری و افزایش رضایتمندی دانشجویان گردد (۲).

رسالت اصلی دانشگاه آموزش و تربیت نیروی انسانی متخصص بر اساس نیاز جامعه است (۴). اساتید دانشگاه علاوه بر مسئولیت انتقال علوم به دانشجو بعنوان الگوی حرفه‌ای و انسانی ارزش‌های اخلاقی در محیط کاری برای دانشجو محسوب می‌شوند (۳). افزایش امنیت روانی در دانشگاه و رشد و بالندگی دانشجو و افزایش بهره‌وری و کاهش هزینه‌های دانشگاه از جمله پیامدهای رعایت اخلاق حرفه‌ای در آموزش و تدریس است. دوره دانشجویی بهترین دوره است که فرد میتواند علاوه بر کسب علوم و مهارت‌ها، اخلاق حرفه‌ای و کاربرد آن را نیز فرا گیرد (۳).

امروزه یکی از مهمترین رویکردها در برنامه ریزی درسی رویکرد اخلاقی است که ابزاری برای توسعه فضائل اخلاقی و مهارت‌های اجتماعی فراگیران است و آنان را برای رویارویی با مسائل جدید آماده می‌سازد (۵). هدف از کاربرد اخلاق حرفه‌ای در تدریس، شکل‌گیری اصول اخلاقی است که مشخص‌کننده مسئولیت‌های حرفه‌ای اساتید دانشگاه است. استادان دانشگاه همواره بعنوان الگویی برای دانشجویان از جنبه‌های مختلف نظیر مسائل علمی و آموزش، احترام گذاشتن، تعامل و ارتباط متقابل، آداب و معاشرت، ایجاد انگیزه، مدیریت و مسئولیت‌های حرفه‌ای و غیره محسوب می‌شوند. اخلاق حرفه‌ای تدریس از دو جنبه قابل بحث است:

در نظر گرفته شد و سپس به صورت تصادفی مبتنی بر حجم نمونه از هر رشته دانشجویان به صورت تصادفی ساده انتخاب شدند. سپس با توضیح اهداف پژوهش و در صورت موافقت دانشجو، پرسشنامه اخلاق حرفه‌ای تدریس استاد در اختیار وی قرار داده شد. پرسشنامه اخلاق حرفه‌ای توسط سبحانی نژاد و همکاران طراحی شده و روایی و پایایی آن مورد تایید قرار گرفته شده است. پرسشنامه در قالب ۶ مولفه و ۴۸ گویه طراحی شده است و روایی صوری و محتوایی آن مورد تایید قرار گرفته، همچنین پایایی پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۲ تعیین شد (۱۲). مولفه‌های تدریس استاد شامل: ویژگی‌های شخصیتی (۱۹ گویه)، اشراف بر محتوا (۷ گویه)، تسلط بر شیوه‌های تدریس (۵ گویه)، شناخت ابعاد مختلف یادگیرنده (۵ گویه)، ارزشیابی استاندارد (۷ گویه) و رعایت قوانین و مقررات آموزشی (۵ گویه) است که به بررسی اخلاق حرفه‌ای تدریس اعضای هیئت علمی می پردازد. پرسشنامه بر اساس طیف پنج گزینه‌ای لیکرت از یک (خیلی کم) تا پنج (خیلی زیاد) تنظیم شده است. حداقل نمره ۴۸ و حداکثر ۲۲۰ بود. تمامی سوالات به صورت مثبت امتیاز داده شد (نمره گذاری معکوس نبود).

داده‌ها پس از جمع آوری وارد نرم افزار SPSS نسخه ۲۰ گردید. برای توصیف واحدهای پژوهش از جداول توزیع فراوانی، میانگین و انحراف معیار استفاده شد. برای مقایسه میانگین مولفه‌ها با حد متوسط پرسشنامه که ۳ می‌باشد تی تک گروهی استفاده شد. برای مقایسه میانگین نمره اخلاق حرفه‌ای در دو گروه از آزمون تی مستقل و در بیش از دو گروه (بر اساس رشته های تحصیلی) از آنالیز واریانس یکطرفه استفاده گردید. لازم به ذکر است ۱۳ پرسشنامه به علت ناقص بودن از تحلیل آماری کنار گذاشته شد (میزان پاسخدهی معادل ۸۸/۷ درصد). سطح معنی داری کلیه آزمون های آماری ۰/۰۵ لحاظ شد.

یافته‌ها

۶۹ نفر از دانشجویان (۶۷ درصد) مونث و ۸۷ نفر (۸۴/۵ درصد) مجرد بودند. میانگین و انحراف معیار سن دانشجویان

برای کاهش فاصله میان وضعیت موجود و مطلوب در این زمینه و ارتقای این استانداردهای آموزشی کمک رساند (۱۲). در واقع می‌توان گفت شناخت و مقایسه وضعیت موجود و مطلوب در اخلاق حرفه‌ای لازمه ی رشد اخلاق حرفه‌ای است. توجه به معایب و کمبودهای خویش، فرد و سازمان را به سمت اصلاح نقایص و رشد و تعالی می برد و این شرط توسعه از جمله توسعه در آموزش است (۱۳).

با توجه به اهمیت رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای تدریس از سوی اساتید در تحقق اهداف آموزشی دانشگاه، سؤال پژوهشی در این مطالعه این است که در دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی گناباد وضعیت اخلاق حرفه‌ای تدریس استاد از دیدگاه دانشجویان چگونه است.

روش کار

این مطالعه توصیفی مقطعی در سال ۱۴۰۲ در دانشکده پیراپزشکی گناباد انجام شد. در این مطالعه ۱۰۳ دانشجو در ۴ رشته مختلف هوشبری، پرتوشناسی، علوم آزمایشگاهی و اتاق عمل حضور داشتند. معیارهای ورود عبارت بودند از: مشغول به تحصیل در یکی از رشته‌های دانشکده پیراپزشکی، تمایل به مشارکت در پژوهش، در ترم ۳ و بالاتر در رشته آموزشی مد نظر تحصیل کرده باشد. حجم نمونه با استفاده از نرم افزار G POWER نسخه ۳،۱،۹،۲ و خانواده توزیع

T-TEST و آزمون آماری Means: difference from constant (one sample case) با در نظر گرفتن اندازه اثر ۰/۴۱، توان آزمون ۹۹ درصد و درصد خطای ۵ درصد ۹۶ نفر محاسبه گردید که با ۱۰ درصد احتمال ریزش نمونه ۱۱۶ نفر در نظر گرفته شد. لازم به ذکر است که اندازه اثر برای متغیر یادگیری بر اساس مطالعه عباسی و همکاران (۴) (میانگین و انحراف معیار مولفه هدایتگری علمی اخلاق حرفه‌ای ۰/۷۴ \pm ۳/۳۱) ۰/۴۱ بدست آمد.

نمونه گیری به صورت طبقه ای تصادفی منطبق بر حجم نمونه از ۴ رشته مختلف انجام شد. به این صورت که پس از تصویب طرح و اخذ مجوز اخلاق، هر کدام از رشته های پرتوشناسی، اتاق عمل، هوشبری و علوم آزمایشگاهی به عنوان یک طبقه

ندارد ($p > 0.05$). بررسی تک تک گزینه های ابعاد اخلاق حرفه ای نشان داد که مطلوب ترین دیدگاه در مولفه ویژگی های شخصیتی مربوط به گزینه های: توجه به امانت داری در استفاده از ابزارهای کمک آموزشی (۴۳/۷ درصد)، تعهد به حفظ اسرار دانشجویان و پرهیز از شوخی های زننده (۴۱/۷ درصد) بود. در مولفه اشرف بر محتوا مطلوب ترین دیدگاه مربوط به گزینه انطباق محتوا با نیاز دانشجویان (۳۸/۸ درصد) بود. در مولفه تسلط بر روش های تدریس گزینه سازماندهی موضوعات درسی در قالب طرح درس ترمی (۳۲/۰ درصد) و در مولفه شناخت یادگیرنده گزینه هماهنگی روش های تدریس با اهداف و محتوا (۳۳/۰ درصد)، در مولفه ارزشیابی ایده آل گزینه توجه مطلوب به بازخورد دانشجویان (۲۸/۲ درصد) و در مولفه رعایت قوانین گزینه تعیین زمان برای بررسی برگه ها و اعتراضات احتمالی (۳۵/۰ درصد) بود (جدول شماره ۵).

جدول ۱. مقایسه میانگین نمرات مولفه های اخلاق حرفه ای با گزینه ۳ (متوسط)

مولفه های اخلاق حرفه ای	انحراف معیار \pm میانگین	نتیجه آزمون تی تک گروهی
ویژگی های شخصیتی	۲/۸۱ \pm ۰/۷۷	T=10/67 p-value<0.001
اشرف بر محتوا	۳/۸۵ \pm ۰/۸۷	T=9/90 p-value<0.001
تسلط بر روش های تدریس	۲/۷۵ \pm ۰/۹۲	T=8/33 p-value<0.001
شناخت یادگیرنده	۳/۵۳ \pm ۱/۰۶	T=5/12 p-value<0.001
ارزشیابی ایده آل	۳/۵۸ \pm ۰/۸۶	T=6/89 p-value<0.001
رعایت قوانین	۲/۷۶ \pm ۰/۷۴	T=10/43 p-value<0.001
نمره کل	۳/۷۴ \pm ۰/۷۶	T=9/94 p-value<0.001

جدول ۲. مقایسه میانگین نمرات مولفه های اخلاق حرفه ای بر حسب جنس

مولفه های اخلاق حرفه ای	مونت		نتیجه آزمون تی مستقل
	انحراف معیار \pm میانگین	مذکر انحراف معیار \pm میانگین	
ویژگی های شخصیتی	۳/۷۵ \pm ۰/۸۰۲	۲/۹۴ \pm ۰/۷۰	T= -1/176 p-value= 0/242
اشرف بر محتوا	۳/۸۱ \pm ۰/۸۹	۳/۹۲ \pm ۰/۸۴	T=-0/546 p-value=0/586

۱/۴۲ \pm ۲۱/۶۵ و دامنه سنی ۲۵-۱۹ سال بود. از مجموع ۱۰۳ نفر ۳۲ نفر اتاق عمل، ۲۷ نفر پرتوشناسی، ۲۶ نفر علوم آزمایشگاهی و ۱۸ نفر هوشبری بودند. اکثریت واحدهای پژوهش مشغول به تحصیل در رشته اتاق عمل (۳۱/۱ درصد) بودند و کمترین فراوانی مربوط به رشته هوشبری (۱۷/۵ درصد) بود. آزمون کولموگراف اسمیرنوف نشان داد تمامی متغیرهای کمی به جز سن ($p = 0.001$) از توزیع نرمال برخوردار بودند ($p > 0.05$). نتایج آزمون تی تک گروهی نشان داد میانگین نمرات مولفه های اخلاق حرفه ای و اخلاق حرفه ای کل در سطح متوسط و بالاتر می باشد. مولفه های ارزشیابی ایده آل و شناخت یادگیرنده در سطح پایین تری نسبت به بقیه مولفه ها قرار داشتند. این دو مولفه در سطح متوسط بوده در حالیکه سایر مولفه ها در سطح مطلوب قرار داشتند. بیشترین سطح مربوط به مولفه "اشرف بر محتوا" بود و بالاترین میانگین را به خود اختصاص داد (۳/۸۵ \pm ۰/۸۷) (جدول شماره ۱). نمره میانگین ۱ تا ۲/۳۲ به عنوان اخلاق حرفه ای نامطلوب، ۲/۳۳ تا ۳/۶۷ سطح متوسط یا نسبتا مطلوب و ۳/۶۸ الی ۵ سطح مطلوب در نظر گرفته شد.

همچنین نتایج مطالعه حاضر نشان داد میزان رعایت اخلاق حرفه ای اساتید از دیدگاه دانشجویان پسر نسبت به دانشجویان دختر بالاتر بود ولیکن آزمون تی مستقل نشان داد این تفاوت بین دو جنس به لحاظ آماری معنادار نیست ($p > 0.05$). (جدول شماره ۲).

نتایج نشان داد دانشجویان رشته پرتوشناسی بالاترین میزان رعایت اخلاق حرفه ای گزارش کردند ولی آنالیز واریانس یکطرفه حاکی از عدم تفاوت بین رشته های مختلف دانشکده پیراپزشکی از نظر وضعیت اخلاق حرفه ای اساتید بود ($p > 0.05$). (جدول شماره ۳).

نتایج سطح بندی وضعیت اخلاق حرفه ای نشان داد که اکثریت دانشجویان (۵۲/۴ درصد) وضعیت اخلاق حرفه ای اساتید دانشکده پیراپزشکی را مطلوب گزارش کردند (جدول شماره ۴).

ضریب همبستگی اسپیرمن نشان داد بین سن دانشجویان و نمرات مولفه های اخلاق حرفه ای ارتباط معناداری وجود

ارزشیابی ایده آل	۷ (۶/۸)	۵۲ (۵۰/۵)	۴۴ (۴۲/۷)	۱۰۳ (۱۰۰)
رعایت قوانین	۵ (۴/۹)	۳۶ (۳۵/۰)	۶۲ (۶۰/۲)	۱۰۳ (۱۰۰)
نمره کل	۳ (۴/۹)	۴۶ (۴۴/۷)	۵۴ (۵۲/۴)	۱۰۳ (۱۰۰)

جدول ۵. توزیع فراوانی مطلق و نسبی مطلوب ترین دیدگاه نسبت به تک تک گزینه ها در هر مولفه

میزان رعایت	خیلی زیاد		زیاد		متوسط		کم		خیلی کم	
	تعداددرصد	تعداددرصد	تعداددرصد	تعداددرصد	تعداددرصد	تعداددرصد	تعداددرصد	تعداددرصد	تعداددرصد	تعداددرصد
توجه به امانت داری در استفاده از ابزارها	۴۵ (۴۳/۷)	۴۰ (۳۸/۸)	۱۰ (۹/۷)	۳ (۲/۹)	۵ (۴/۹)	۱۰۳ (۱۰۰)				
تعهد به حفظ اسرار دانشجویان	۴۳ (۴۱/۷)	۳۷ (۳۵/۹)	۱۳ (۱۲/۶)	۶ (۵/۸)	۴ (۳/۹)	۱۰۳ (۱۰۰)				
پرهیز از شوخی های زننده	۴۳ (۴۱/۷)	۳۷ (۳۵/۹)	۱۵ (۱۴/۶)	۴ (۳/۹)	۴ (۳/۹)	۱۰۳ (۱۰۰)				
انطباق محتوا با نیاز دانشجویان	۴۰ (۳۸/۸)	۳۹ (۳۷/۹)	۱۶ (۱۵/۵)	۵ (۴/۹)	۳ (۲/۹)	۱۰۳ (۱۰۰)				
سازماندهی موضوعات درسی در قالب طرح درس ترمی	۳۳ (۳۲/۰)	۳۳ (۳۲/۰)	۲۸ (۲۷/۲)	۶ (۵/۸)	۳ (۲/۹)	۱۰۳ (۱۰۰)				
همراهی روشهای تدریس با اهداف و محتوا	۳۴ (۳۳/۰)	۲۱ (۲۰/۴)	۲۶ (۲۵/۲)	۱۴ (۱۳/۶)	۸ (۷/۸)	۱۰۳ (۱۰۰)				
توجه مطلوب به بازخورد دانشجویان	۲۹ (۲۸/۲)	۲۸ (۲۶/۹)	۲۸ (۲۷/۲)	۴ (۳/۹)	۴ (۳/۹)	۱۰۳ (۱۰۰)				
تعیین زمان برای بررسی برگه ها و اعتراضات احتمالی	۳۶ (۳۵/۰)	۴۴ (۴۲/۷)	۱۳ (۱۲/۶)	۳ (۲/۹)	۷ (۶/۸)	۱۰۳ (۱۰۰)				

تسلط بر روش های تدریس	۳/۷۱ ± ۰/۹۸	۳/۷۷ ± ۰/۸۹	T=0/305 p-value=0/761
شناخت یادگیرنده	۳/۵۲ ± ۱/۲۳	۳/۵۴ ± ۰/۹۷	T=0/506 p-value=0/955
ارزشیابی ایده آل	۳/۶۴ ± ۰/۸۶	۳/۵۵ ± ۰/۸۶	T=-0/496 p-value=0/621
رعایت قوانین	۳/۹۰ ± ۰/۶۹	۳/۶۹ ± ۰/۷۵	T=-1/318 p-value=0/190
نمره کل	۳/۸۲ ± ۰/۷۵	۳/۷۰ ± ۰/۷۶	T=-0/731 p-value=0/466

جدول ۳. مقایسه میانگین نمرات مولفه های اخلاق حرفه ای بر حسب رشته تحصیلی

مؤلفه های اخلاق حرفه ای	هوشبری	تکنولوژی اتای عمل		علوم آزمایشگاهی		پرتوشناسی	نتیجه آنالیز واریانس
		انحراف معیار ± میانگین	انحراف معیار ± میانگین	انحراف معیار ± میانگین	انحراف معیار ± میانگین		
ویژگی های شخصی	۳/۷۰ ± ۰/۹۱	۳/۷۲ ± ۰/۷۵	۳/۷۷ ± ۰/۸۰	۴/۰۱ ± ۰/۶۷	F=0/924 P=0/432	یکطرفه	
اشراف بر محتوا	۳/۸۰ ± ۱/۰۱	۳/۷۹ ± ۰/۸۸	۳/۷۲ ± ۰/۹۲	۴/۰۴ ± ۰/۷۲	F=0/705 P=0/551		
تسلط بر روش های تدریس	۳/۸۲ ± ۰/۹۸	۳/۷۱ ± ۰/۹۵	۳/۵۶ ± ۰/۹۸	۳/۹۰ ± ۰/۸۱	F=0/636 P=0/593		
شناخت یادگیرنده	۳/۶۰ ± ۱/۰۹	۳/۴۸ ± ۰/۹۲	۳/۲۶ ± ۱/۲۷	۳/۷۶ ± ۱/۰۰	F=0/998 P=0/397		
ارزشیابی ایده آل	۳/۵۲ ± ۱/۰۶	۳/۶۰ ± ۰/۷۳	۳/۳۸ ± ۱/۰۰	۳/۷۵ ± ۰/۷۳	F=0/841 P=0/475		
رعایت قوانین	۳/۷۶ ± ۰/۹۴	۳/۷۲ ± ۰/۷۳	۳/۷۹ ± ۰/۷۶	۳/۷۶ ± ۰/۶۲	F=0/023 P=0/995		
نمره کل	۳/۷۰ ± ۰/۹۱	۳/۶۹ ± ۰/۷۲	۳/۶۳ ± ۰/۸۴	۳/۹۱ ± ۰/۶۳	F=0/727 P=0/538		

جدول ۴. توزیع فراوانی مطلق و نسبی وضعیت اخلاق حرفه ای اساتید

مؤلفه های اخلاق حرفه ای	نامطلوب		مطلوب	
	تعداد(درصد)	تعداد(درصد)	تعداد(درصد)	تعداد(درصد)
ویژگی های شخصی	۳ (۲/۹)	۴۲ (۴۰/۸)	۵۸ (۶۳/۳)	۱۰۳ (۱۰۰)
اشراف بر محتوا	۴ (۳/۹)	۴۱ (۳۹/۸)	۵۸ (۶۳/۳)	۱۰۳ (۱۰۰)
تسلط بر روش های تدریس	۸ (۷/۸)	۴۳ (۴۱/۷)	۵۲ (۵۰/۵)	۱۰۳ (۱۰۰)
شناخت یادگیرنده	۱۴ (۱۳/۶)	۴۱ (۳۹/۸)	۴۸ (۴۶/۶)	۱۰۳ (۱۰۰)

بحث

به عنوان ذینفعان اصلی آموزش در دانشگاه‌ها، دانشجویان قدرت و صلاحیت ارزیابی استاد را داشته و می‌توانند بهترین ارزیابان رفتار اخلاقی و رعایت اصول حرفه‌ای در تدریس استادان باشند. آن‌ها می‌توانند نقش مهمی در تعیین میزان موفقیت استادان در دستیابی به اهداف آموزشی داشته باشند. هدف از انجام ارزیابی اخلاق تدریس استادان، بهبود کیفیت آموزش دانشگاهی است و این به وسیله شناسایی چالش‌های اساسی در تدریس امکان‌پذیر می‌شود. بنابراین، مطالعه حاضر به منظور ارزیابی وضعیت اخلاق حرفه‌ای تدریس استاد از دیدگاه دانشجویان دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی گناباد انجام شد.

نتایج مطالعه حاضر نشان داد که وضعیت اخلاق حرفه‌ای اساتید از دیدگاه اکثریت دانشجویان دانشکده پیراپزشکی در سطح مطلوب قرار داشت ولی درصد قابل توجهی از دانشجویان (۴۴/۷ درصد) وضعیت را نسبتاً مطلوب یا متوسط گزارش کردند. این یافته با مطالعه صادقی محلی و همکاران مطابقت دارد (۷). آن‌ها نیز این یافته را تایید کردند. این یافته با مطالعه ولی پور خواجه غیائی و همکاران (۱۴) مطابقت ندارد. آن‌ها در مطالعه خود نشان دادند که اکثریت دانشجویان وضعیت اخلاق حرفه‌ای اساتید را در سطح متوسط گزارش کردند. در مطالعه سلطانی عربشاهی و همکاران (۵) رعایت اکثریت مولفه‌ها در سطح متوسط و مابقی در سطح مطلوب گزارش شده است. در مطالعه جنآبادی و ناستی زایی وضعیت موجود اخلاق حرفه‌ای و مولفه‌های آن با وضعیت مطلوب تفاوت آماری معناداری داشت (۶). همچنین در مطالعه مروری شعوری بیدگلی نتایج حاصل از مطالعات گذشته نشان داد اخلاق حرفه‌ای اعضای هیئت علمی در حد متوسط بود که با یافته‌های مطالعه حاضر همخوانی دارد (۱۵).

به تفکیک مولفه‌های اخلاق حرفه‌ای، اساتید دانشکده پیراپزشکی گناباد از لحاظ مولفه‌های ویژگی‌های شخصیتی، اشراف بر محتوا، تسلط بر روش‌های تدریس و رعایت قوانین در سطح مطلوب و از لحاظ مولفه‌های شناخت یادگیرنده و ارزشیابی ایده آل در سطح نسبتاً مطلوب قرار دارند. اساتید دانشکده پیراپزشکی گناباد از منظر دانشجویان بالاترین امتیاز

را از لحاظ مولفه‌های ویژگی‌های شخصیتی و اشراف بر محتوا داشتند. مولفه‌های شناخت یادگیرنده و ارزشیابی ایده‌آل کمترین امتیاز را داشتند. این یافته با مطالعه سلطانی عربشاهی همخوانی دارد. در این مطالعه نیز اساتید از نظر انتخاب و تسلط بر محتوای درسی و رعایت قوانین در سطح مطلوب و به لحاظ ارزشیابی در سطح متوسط قرار داشتند (۵). در مطالعه بوذرجمهری و همکاران اساتید در شایستگی علمی و انتقال محتوا در سطح بالایی قرار داشته ولی به لحاظ ارزشیابی دانشجویان در سطح متوسط قرار داشتند (۳) که با نتایج مطالعه حاضر همخوانی دارد. در مطالعه صادقی محلی و همکاران، از دیدگاه دانشجویان علوم پایه پزشکی بابل اساتید از لحاظ همه مولفه‌های اخلاق حرفه‌ای تدریس در سطح مطلوب قرار داشتند (۷). در مطالعه ولی پور خواجه غیائی و همکاران، به تفکیک مولفه‌های اخلاق حرفه‌ای، اساتید دانشگاه علوم پزشکی مازندران از لحاظ مولفه ویژگی‌های شخصیتی در سطح مطلوب و از لحاظ سایر مولفه‌ها در سطح نسبتاً مطلوب قرار داشتند (۱۴). این تفاوت‌ها در نتایج می‌تواند به خاطر متفاوت بودن جامعه پژوهش باشد. در مطالعه عباسی و همکاران که به تدوین شاخص‌های اخلاق حرفه‌ای اساتید از دیدگاه دانشجویان پرداخته بودند، مشخص شد که بردباری، عدالت، ضابطه محوری، اعتدال، جوانمردی، انگیزه بخشی، تدریس اثربخش، هدایتگری علمی بالاتر از وضعیت متوسط بود و بردباری بالاترین امتیاز را به خود اختصاص داده بود (۴). در مطالعه نجفی ویژگی‌های شخصیتی، اشراف بر محتوا، تسلط بر روش‌های تدریس، شناخت وجوه مختلف یادگیرنده ارزشیابی استاندارد و رعایت قوانین آموزشی در حد بالاتر از متوسط گزارش شد (۲). این یافته‌ها با نتایج مطالعه حاضر همخوانی دارد. در مطالعه جدیدی اخلاق حرفه‌ای تدریس اساتید در دانشگاه آزاد اسلامی سنج مورد بررسی قرار گرفت. نتایج این مطالعه نشان داد بالاترین امتیاز اخلاق حرفه‌ای تدریس مربوط به ویژگی‌های شخصیتی اساتید بود. بعد تسلط بر روش‌های تدریس، رعایت قوانین آموزشی و اشراف بر محتوا نسبتاً مطلوب گزارش گردید. از دیدگاه دانشجویان در این مطالعه عملکرد اخلاق حرفه‌ای اساتید در زمینه ارزشیابی دانشجویان

لذا بایستی به سمت وضعیت ایده آل و رعایت همه جانبه اخلاق تدریس گام برداشت. به نظر می رسد برگزاری کارگاه های آموزشی در خصوص اخلاق حرفه ای و اهمیت و مصادیق آن و تاکید بر رعایت تمامی اجزای اخلاق حرفه ای در تدریس برای اساتید ضروری می باشد. پایش عملکرد اساتید به صورت خود ارزیابی و ارزیابی بیرونی در زمینه رعایت اخلاق حرفه ای در تدریس می تواند کمک کننده باشد. همچنین بایستی در رابطه با آگاهی اساتید از مصادیق اخلاق حرفه ای، مولفه ها و ابعاد آن و همچنین عوامل تسهیل کننده و موانع رعایت اخلاق حرفه ای در تدریس از دیدگاه اساتید مطالعاتی انجام گردد.

تقدیر و تشکر

بدین وسیله از معاونت پژوهشی و کلیه دانشجویان دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی گناباد قدردانی می گردد.

تضاد منافع

در این مطالعه هیچ گونه تعارض منافی وجود ندارد.

ملاحظات اخلاقی

این مقاله منتج از طرح پژوهشی با کد اخلاق IR.GMU.REC.1402.078 از معاونت پژوهش دانشگاه علوم پزشکی گناباد می باشد.

مشارکت نویسندگان

پاسخگویی	نگارش	تجزیه و	جمع آوری	مفهوم سازی	طراحی طرح	و/یا پردازش داده ها	تحلیل و/یا تفسیر	بررسی	نهایی سازی	به تمام جنبه های کار

م. کشتکار

م. بصیری مقدم

*رهنمای رنگها:

References

1. Muradi M, Zare A, Vafasefat F. The level of knowledge about professional ethics among librarians of the libraries affiliated to Astan Qods Razavi: Report of a research. *Journal of Studies in Library and Information Science*. 2019; 11(3):103-112. doi: 10.22055/slis.2017.16751.1181
2. Najafi H, Maleki H, farmahini farahani M, jafari harandi R. An Assessment of Faculty Members' Professional Ethics from Students' Viewpoint in Medical School of Shahid University. *JMED*. 2016; 9(21): 93-102.
3. Bouzarjomehri F, Mansourian M, Herandi Y, Bouzarjomehri H. Academics' adherence to professional ethics in Shahid Sadoughi University of Medical Science: Students' viewpoint. *The Journal of Medical Education and Development*. 2013; 8(3): 44-52.
4. Abbasi R, Taheri Gh, Babashahi J. The professional ethics of university professors from the students' point of view. *Quarterly Journal of Ethics in Science and Technology*. 2018; 12(4):60-69.
5. Kheirkhah M, Soltani AK, Meshkat Z. Relationship between Teachers Professional Ethics and Midwifery Students' Self-Efficacy in Shahid Sadoughi University of Medical Sciences, Yazd, 2015. *jmed* 2016; 11(2) :161-173 .
6. Jenaabadi H, Nastiezaie N. Comparing the Current and Desired State of Teaching Professional Ethics among Faculty Members; University of Sistan and Baluchestan. *Education Strategies in Medical Sciences*. 2015; 8(5): 317-322
7. Sadeghimahalli F, Gahrani N, Khaleghzadeh-Ahangar H. Evaluation of professor's professional teaching ethics from the perspective of basic medical students at Babol University of Medical Sciences. *Jundishapur Education Development Journal Quarterly Journal of Medical Sciences Education and Development Center*. 2022; 13(4):593-603.
8. Morris L, Wood G. A model of organizational ethics education. *European Business Review*. 2011; 23(3): 274-286.
9. Rotgans J.I, Schmidt H.G. The role of teachers in facilitating situational interest in an active-learning classroom. *Teaching and teacher Education*. 2011; 27(1): 37-42.
10. Talebzadeh SL, Pourshafaie H. Attributions of Successful Professors in Promoting Academic Motivation in Birjand University Students. *Quarterly Journal of Research and Planning in Higher Education*. 2023; 17(2):81-97.
11. Zohoor A, Eslaminejad T. Teacher's effective teaching criteria as viewed by the students of Kerman University of Medical Sciences. *Journal of medical Education*. 2004; 4(2):65-70.
12. Sobhani Nejad M, Najafi H, Jafari Harandi R, Farmahini Farahani M. Teaching professional ethics components from the viewpoint of students Qom University of Medical Sciences. *Education Strategies in Medical Sciences*. 2015; 7(6): 399-403.
13. Babasafari M, Marzooqi R, Faqih N. Evaluating the professional ethics of Shiraz University professors from the perspective of graduate students and its educational implications in curriculum planning. *Curriculum research*. 2013; 3(1): 67-86.
14. Khajehghyasi RV, Sadeghimahalli F, Mohammadi M, Shafia S. Evaluation of Teaching Professional Ethics of Professor from the Viewpoint of medical and pharmacy students of Mazandaran University of Medical Sciences. *J Med Edu Dev*. 2021; 15(4): 224-233.
15. Shouri Bidgoli A, Pourmohammad R, Asayesh H, Farzan R. Professional Ethics of Faculty Members and its Relationship with Academic Satisfaction of Students: A Systematic Review. *Horizon of Medical Education Development*. 2024; 15(1):69-83.
16. Jadidi H, Esmaeili M, Mohammadian Nasrabadi SA, Soltanirad Z, Ozma M, Almasi F et al. Evaluation of the status of professional teaching ethics of professors of Islamic Azad University, Sanandaj branch in 2016. *Education Research*. 2017; 2(8): 75-86.

